

Okruhy ke zkoušce z katechetiky

(Jde skutečně o „okruhy“, které naznačují rozsah látky, nikoli o vyčerpávající výčet otázek kladených při zkoušce. Proto se některá témata mohou překrývat či doplňovat. Předpokladem k úspěšnému složení zkoušky je také seznámení s českou i zahraniční literaturou uvedenou v obecném seznamu literatury ke zkouškám.)

I. Dějiny pedagogiky

- 1) Odkaz antické pedagogiky – počátky pedagogického myšlení ve starých kulturách Řecka a Říma (Sokrates, Platon, Aristoteles)
- 2) Vznik křesťanského školství
- 3) Pedagogický odkaz J.A.Komenského (život, dílo, pedagogický systém)
- 4) Významné osobnosti pedagogického myšlení 17.-19. století – Lock, Rousseau, Herbart, Dewey,...
- 5) Katechetika a pedagogika v historickém vývoji

Literatura :

Cipro, M.: Slovník pedagogů, Praha 2000

Cipro, M.: Společnost a výchova

Cipro, M.: Prameny výchovy napříč staletími

Kasper, T.: Dějiny pedagogiky, Grada 2008

Štverák, V., Kučera Z.: Chrestomatie z dějin pedagogiky, Praha, Karolinum 1999

Štverák, V.: Stručné dějiny pedagogiky, SPN 1992

II. Vývojová psychologie a pedagogika

- 1) Vývojová teorie, periodizace vývoje (Erikson, Piaget)
 - 1.1. Vývojová stádia – stručná charakteristika jednotlivých období (předškolní věk, mladší školní věk, starší školní věk, pubescence, dospělost, staří)
 - 1.2. Vývoj náboženských představ (Fowler, Oser – Gmünder)
- 2) Základní psychologické a pedagogické pojmy (myšlení, paměť, učení, motivace, vůle, pozornost, vnímání)
- 4) Didaktika jako pedagogická disciplína
 - 4.1. Kurikulum - Průcha, J.: Moderní pedagogika, Portál 2002 (str. 236-268)
 - 4.2. Klíčové kompetence - www.otevrene-vyucovani.cz
Belz, H., Siegrist, M.: Klíčové kompetence a jejich rozvíjení, Portál
 - 4.3. Otevřené vyučování - www.otevrene-vyucovani.cz
Skalková, J.: Obecná didaktika. Grada 2007 (str. 242-248)
 - 4.4. Metody vyučování
Např. Skalková, J.: Obecná didaktika. Grada 2007 (str.181-217)
 - 4.5. Cíle výuky – didaktický trojúhelník, plánování výuky
Např. Skalková, J.: Obecná didaktika. Grada 2007 (119-130)
 - 4.6. Rámcový vzdělávací plán – seznámení z pravidly, strukturou, obsahem, funkcí
Viz <http://rvp.cz/>

Další literatura:

Badegruber, B.: Otevřené učení ve 28 krocích. Portál, Praha 1994

Kalous, Z., Obst, O.: Školní didaktika, Portál 2002

Langmeier, J., Krejčířová, D.: Vývojová psychologie, Grada 1998

Nils G. Holm: Úvod do psychologie náboženství. Portál Praha 1998

Oser, F., Gmünder, P.: Der Mensch. Stufen seiner religiösen Entwicklung. Zürich, Köln, 1984.

Petty, G.: Moderní vyučování, Portál Praha 1999 a jiná vydání

Piaget, J., Inhelderová, B.: Psychologie dítěte, Portál 1997

Říčan, P.: Cesta životem, Panorama 1990

Silberman, M.: 101 metod pro aktivní výcvik a vyučování. Portál, Praha 1997

Vágnerová, M.: Vývojová psychologie, Portál 1999 (a další vydání)

III. Speciální otázky katechetiky

- Katechetické motivy v Bibli
- Dítě a rodiče v Bibli
- Katechumenát prvních staletí (struktury, obsah, literatura, liturgie)
- Katecheze od starověku k renesanci
- Reformace (česká i evropská)
- Katechismy od reformace k dnešku
- Výchova a vzdělání v Jednotě bratrské
- Katechetika a náboženská pedagogika (19.-20. století)
- Nábožensko-pedagogická katolicko-protestantská diskuse na přelomu 20. a 21. století (církevní dokumenty ohledně vzdělávání a katecheze, nábožensko-didaktické koncepty etc.)
- Zákonné úpravy výuky náboženství na školách v ČR, místo výuky náboženství na školách
- Formy a struktury katechetické práce s dětmi ve sboru (nedělní škola, biblické hodiny, bohoslužby s dětmi, večere Páně – odlišnosti přípravy na jednotlivé formy práce, cíle této práce, pomůcky)
- Práce s konfirmandy a mládeží, konfirmace (smysl konfirmace, koncepce konfirmační přípravy, konfirmační slavnost, cíle práce, možnosti práce s mládeží, pomůcky)
- Vzdělávání dospělých v církvi
- Základy biblické didaktiky (formy práce s Bibli, metodika pomůcky)
- Další katechetická látka (věrouka, etika, písně, modlitba, dějiny církve, ekumenická problematika, diakonie)
- Křest dětí a dospělých, víra, příprava ke křtu, katechumenát dnes
- Sbor a rodina jako předpoklad a místo katecheze
- Osoba katechety/katechetky, příprava na vyučování